

બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

બાળ સત્સંગ પરીક્ષા કાર્યાલય

સત્સંગ વિહાર - ૧ : પ્રેક્ટિસ પેપર - ૨

જવાબપત્ર - ૨

સમય : ૨ કલાક

કુલ ગુણ : ૧૦૦

પ્ર.૧ સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ચોરસ ખાનામાં જવાબ નંબર લખો.

[૪૦]

૧. પુનર્જન્મ એટલે (પુનર્જન્મનો અર્થ)
- (૧) પુનર્જન્મ (૨) મરણ (૩) મોક્ષ ૧.
૨. વિક્રમશીએ તેમના પૂર્વજન્મનાં માતાને શું આપ્યું ?
- (૧) ઘડો (૨) તલવાર (૩) રૂ. ૫૦૦ ૨.
૩. ઘનશ્યામ નાનપણમાં ક્યાં રહેતા હતા ?
- (૧) બોચાસણ (૨) અટલાદરા (૩) છપૈયા ૩.
૪. રામપ્રતાપભાઈને ઘનશ્યામના એક સાથે કેટલા મંદિરોમાં દર્શન થયા ?
- (૧) ૩ (૨) ૬ (૩) ૨ ૪.
૫. કયા આશ્રમની બહાર એક ઝાડ નીચે નીલકંઠ વર્ણી રાત રહ્યા ?
- (૧) કમલેશ્વર (૨) છપૈયા (૩) મહેળાવ ૫.
૬. સહજાનંદ સ્વામીએ વરદાન માંગ્યા પછી સભામંડપમાં કઈ જય ગુંજી ઊઠી ?
- (૧) હરિકૃષ્ણ મહારાજની (૨) સહજાનંદ સ્વામી મહારાજની (૩) રામાનંદ સ્વામીની ૬.
૭. જ્યારે શ્રીજી મહારાજ શોભારામના દ્વારે આવ્યા ત્યારે શોભારામે શું કર્યું ?
- (૧) કાઠી મૂક્યા (૨) માફી માંગી (૩) પસ્તાવો કર્યો ૭.
૮. શ્રીજી મહારાજે કૂલદોલનો ઉત્સવ કયા સ્થળે ઉજવ્યો હતો ?
- (૧) પંચાળા (૨) ગઢડા (૩) સારંગપુર ૮.
૯. સર્વોપરિ ભગવાન કોણ છે ?
- (૧) પ્રમુખસ્વામી (૨) શ્રીજી મહારાજ (૩) કૃષ્ણ ભગવાન ૯.
૧૦. રાજા વજેસિંહનો દરબાર ક્યાં હતો ?
- (૧) ભાવનગર (૨) અમદાવાદ (૩) જામનગર ૧૦.
૧૧. એકાદશી કરવાથી શું સારું રહે છે ?
- (૧) શરીર (૨) ઘર (૩) પર્યાવરણ ૧૧.
૧૨. શ્રીજી મહારાજનું રહેવાનું ધામ કોણ છે ?
- (૧) મુક્તાનંદ સ્વામી (૨) યોગીજી મહારાજ (૩) ગુણાતીતાનંદ સ્વામી ૧૨.
૧૩. જ્યારે માતાએ ઠાકોરજીને દૂધ ધરાવ્યા વિના મૂળજીને આપવાની ના પાડી ત્યારે મૂળજીએ માતાને શું કહ્યું ?
- (૧) માતા, હું પ્રતિક્ષા કરીશ. ૧૩.
- (૨) માતા, ભગવાન દરેક જીવમાં રહ્યા છે એટલે ધરાવીએ નહીં તો ચાલે.
- (૩) માતા, ભગવાન મારામાં રહ્યા છે, જ્યારે હું દૂધ પીવું છું ત્યારે ભગવાન જ દૂધ પીવે છે.

૧૪. વાઘા ખાચર જુનાગઢ હતા ત્યારે ભગતજી મહારાજે તેમને શું વાત કરી ?
 (૧) શ્રીજી મહારાજ સર્વોપરી છે (૨) ગુણાતીતાનંદ સ્વામી મૂળ અક્ષર છે. ૧૪. ૨
 (૩) પોતે મોટા સેવક છે
૧૫. કોણે સહજાનંદ સ્વામીને પોતાના ઉત્તરાધિકારી દર્શાવ્યા ?
 (૧) મુક્તાનંદ સ્વામીએ (૨) બ્રહ્માનંદ સ્વામીએ (૩) રામાનંદ સ્વામીએ ૧૫. ૩
૧૬. યોગીજી મહારાજે કેટલા વર્ષની ઉંમરે ગૃહત્યાગ કર્યો ?
 (૧) ૧૮ (૨) ૧૬ (૩) ૧૨ ૧૬. ૨
૧૭. મહંતસ્વામી મહારાજ કોનું પ્રગટ સ્વરૂપ છે ?
 (૧) ભગવાન સ્વામિનારાયણ (૨) મુક્તાનંદ સ્વામી (૩) ભગતજી મહારાજ ૧૭. ૧
૧૮. ભગવત્સિંહજી ગઢડામાં ક્યાં સુધી રહ્યા ?
 (૧) સને ૧૯૮૬ અંતકાળ સુધી (૨) સ્વામી બાપાને મળ્યા ત્યાં સુધી ૧૮. ૧
 (૩) ઘણા વર્ષો
૧૯. સ્વામીબાપાનો ૫૧મો જન્મદિવસ ક્યાં ઉજવાયો ?
 (૧) ગોંડલ (૨) ભુજ (૩) ધર્મજ ૧૯. ૩
૨૦. સ્વામીબાપા કયા ગામમાં વાછરડાંને જોવા ગયા ?
 (૧) સારંગપુર (૨) રતનપુર (૩) જેતલપુર ૨૦. ૨
૨૧. અક્ષરદામમાં જવાની બે પાંખો છે. આજ્ઞા અને ઉપાસના. આજ્ઞા એટલે શું ?
 (૧) ભક્તિનો પ્રકાર (૨) અન્યને આદેશ આપવો ૨૧. ૩
 (૩) મુખ્ય આધ્યાત્મિક આદેશ
૨૨. દીક્ષા ગ્રહણ કરતી વખતે કયા હાથમાં જળ આપવામાં આવે છે ?
 (૧) જમણા અને ડાબા હાથમાં (૨) જમણા હાથમાં (૩) ડાબા હાથમાં ૨૨. ૨
૨૩. માનસી પૂજા કરવાથી...
 (૧) ભગવાન પ્રસન્ન થાય છે ૨૩. ૩
 (૨) આપણને આનંદનો અનુભવ થાય છે. (૩) બંને વિકલ્પો
૨૪. શિખરબદ્ધ મંદિરમાં કેટલી આરતી થાય છે ?
 (૧) ૫ (૨) ૩ (૩) ૨ ૨૪. ૧
૨૫. બાળસભામાં જવાથી જીવનમાં સુખ-શાંતિ કઈ રીતે અનુભવાય છે ? કારણ કે...
 (૧) ગમ્મત સાથે જ્ઞાન મળે છે (૨) મિત્રો મળે છે (૩) પ્રસાદ મળે છે ૨૫. ૧
૨૬. ફરાળ ઉપરાંત અગિયારસના દિવસે શું કરવું ?
 (૧) ભજન (૨) ટીવી-સિનેમા જોવા (૩) એકપણ વિકલ્પ નહિ ૨૬. ૧
૨૭. ગોકળદાસની માતાએ શ્રીજી મહારાજને શું વિનંતી કરી ?
 (૧) તેમના ઘરે આરતી કરે (૨) તેમના ઘરે આવવા (૩) પહેલાં જેવું કરી દો ૨૭. ૩
૨૮. અભેસિંહ દરબાર કયા ગામના હતા ?
 (૧) લોટવા (૨) લોધિકા (૩) જામનગર ૨૮. ૨
૨૯. શિક્ષાપત્રીમાં કેટલા શ્લોક છે ?
 (૧) ૨૧૨ (૨) ૨૧૬ (૩) ૨૬૨ ૨૯. ૧

૩૦. થોડા વર્ષ પછી માણસિયા ખુમાણે કેટલા રૂપિયાની બચત કરી ?
 (૧) રૂ. ૨ લાખ (૨૦૦,૦૦૦) (૨) રૂ. ૫ લાખ (૫૦૦,૦૦૦) ૩૦. ૧
 (૩) રૂ. ૧૦ લાખ (૧૦,૦૦,૦૦૦)
૩૧. સ્વામિનારાયણ મંત્રનું રટણ કરી વ્યાપકાનંદ સ્વામીએ ઘોડી પર શું છાંટ્યું ?
 (૧) અમૃત (૨) દૂધ (૩) પાણી ૩૧. ૩
૩૨. કંસાર જમતી વખતે મહારાજે શું માંગ્યું ?
 (૧) રોટલી (૨) ઘી (૩) વધુ કંસાર ૩૨. ૨
૩૩. હિમરાજ શાહ ગઢડામાં કોને મળ્યા અને સ્વામિનારાયણના ભક્ત બની ગયા ?
 (૧) ગુણાતીતાનંદ સ્વામી (૨) ભગવાન સ્વામિનારાયણ (૩) ગોપાળાનંદ સ્વામી ૩૩. ૨
૩૪. રાજા દશરથનું તીર કોને વાગ્યું ?
 (૧) પક્ષીને (૨) શ્રવણના મા-બાપને (૩) શ્રવણને ૩૪. ૩
૩૫. માળા કરતી વખતે શું કહેવું (બોલવું) જોઈએ ?
 (૧) કૃષ્ણ કૃષ્ણ (૨) સ્વામિનારાયણ સ્વામિનારાયણ (૩) જય જય જય ૩૫. ૨
૩૬. ઘનશ્યામ પ્રભુના માતાનું નામ શું હતું ?
 (૧) ભક્તિ દેવી (૨) શારદા દેવી (૩) સુવાસિની ૩૬. ૧
૩૭. ઘનશ્યામને શોધવા કોણ ગયું ?
 (૧) મિત્રો (૨) ધર્મદેવ (૩) રામપ્રતાપભાઈ ૩૭. ૩
૩૮. શ્રીજી મહારાજે કેટલા મંદિરો બાંધ્યા ?
 (૧) ૧ (૨) ૪ (૩) ૬ ૩૮. ૩
૩૯. યોગીજી મહારાજનું દીક્ષાનું નામ શું હતું ?
 (૧) સાધુ નારાયણસ્વરૂપદાસ (૨) સાધુ જ્ઞાનજીવનદાસ (૩) સાધુ યજ્ઞપુરુષદાસ ૩૯. ૨
૪૦. આરતીની રચના ક્યાં કરવામાં આવી ?
 (૧) જેતપુરમાં (૨) પિપલાણામાં (૩) કાલવાણીમાં ૪૦. ૩
૪૧. પૂજામાં છહો દંડવત્ શા માટે કરાય છે ?
 (૧) મનોકામના માટે (૨) ભક્તના અપરાધની માફી માટે (૩) પ્રાયશ્ચિત માટે ૪૧. ૨
૪૨. શિક્ષાપત્રીમાં 'ક્યાં થૂંકવું', થી માંડી શું થવા સુધીની વાતો છે ?
 (૧) મુમુક્ષુ (૨) ભક્ત (૩) બ્રહ્મરૂપ ૪૨. ૩
૪૩. પ્રગટ સત્પુરુષ શું છે ?
 (૧) સદ્ગુરુ (૨) સંત (૩) મોક્ષનું દ્વાર ૪૩. ૩
૪૪. શિખરબદ્ધ મંદિરમાં કેટલી આરતી થાય છે ?
 (૧) ૨ (૨) ૩ (૩) ૫ ૪૪. ૩
૪૫. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી શેની વેદનાથી બેભાન થઈ ગયા ?
 (૧) શ્રીજી મહારાજનો વિયોગ (૨) શ્રીજી મહારાજ ના જમ્યા
 (૩) શ્રીજી મહારાજ ન બોલ્યા ૪૫. ૧
૪૬. શ્રીમદ્ સદ્ગુણ..... આ શ્લોક ક્યારે બોલવાનો હોય છે ?
 (૧) પૂજામાં (૨) જમતાં પહેલાં (૩) સૂતા પહેલાં ૪૬. ૨

૪૭.	શ્રીજી મહારાજે શરીરનો ત્યાગ ક્યારે કર્યો ?	(૧) ૧-૬-૧૮૩૦	(૨) ૬-૧-૧૮૩૦	(૩) ૧-૬-૧૮૮૬	૪૭.	૧
૪૮.	લાલદાસે શ્રીજી મહારાજને પકડવા કોને મોકલ્યો ?	(૧) શોભારામને	(૨) દયારામને	(૩) આરબ જમાદારને	૪૮.	૩
૪૯.	શ્રીજી મહારાજે ઘેલા નદીમાં રહેવાનું કોને કહ્યું ?	(૧) અવતારોને	(૨) ભક્તોને	(૩) તીર્થોને	૪૯.	૩
૫૦.	ભગવાનને રાજી કરવા દરેક બાળકે કેટલી આરતી અવશ્ય કરવી જોઈએ ?	(૧) ૨	(૨) ૩	(૩) ૫	૫૦.	૧

પ્ર.૨ નીચેના વાક્યો ખરાં (✓) છે કે ખોટાં (X) તેની નિશાની સામેના ખાનામાં કરો.

[૨૦]

૧.	બી.એ.પી.એસ.ની સ્થાપના ૧૯૦૮માં થઈ હતી.	૧.	X
૨.	ગુણાતીતાનંદ સ્વામી બાળમંડળના વિકાસની ઈચ્છા રાખતા હતા.	૨.	X
૩.	૧૨ ફેબ્રુઆરી, ૧૮૨૬ના દિવસે શિક્ષાપત્રીનું લેખનકાર્ય પૂર્ણ થયું હતું.	૩.	✓
૪.	શ્રવણ પાણી ભરતો હતો, ત્યારે તુંબડીમાંથી બુડ્બુડ્ અવાજ આવ્યો.	૪.	✓
૫.	પારિવારિક સભ્યાના મૃત્યુ પછીના ૧૨(બારમા) દિવસને ધ્યાન કહેવાય છે.	૫.	X
૬.	શાસ્ત્રીજી મહારાજે ૭ મંદિરો બાંધ્યા.	૬.	X
૭.	બ્રહ્માનંદ સ્વામી કહે, 'જ્યારે હું કાલ્ય રચું, ત્યારે દરેક શબ્દ વારંવાર આવે.'	૭.	X
૮.	મંદિરમાં દાન-ધર્મદો કરવાથી દ્રવ્યની અશુદ્ધિ થાય છે.	૮.	X
૯.	યોગીજી મહારાજને વિનુભાઈએ રોક્યા ત્યાં સુધીમાં યોગીજી મહારાજે ઘનશ્યામ ભગતને ૩ દંડવત્ કરી દીધા હતા.	૯.	✓
૧૦.	અભેસિંહે મહારાજને પોતાનું માથું કાપવા માટે તલવાર આપી.	૧૦.	X
૧૧.	શ્રીજી મહારાજ જ્યારે ગોકળદાસ ભાટિયાને ત્યાં પધરામણી કરવા ગયા ત્યારે તેમનાં માતુશ્રીને ન ગમ્યું, કારણ કે તેમનો દીકરો વૈષ્ણવ મત છોડીને સત્સંગી થયો હતો.	૧૧.	✓
૧૨.	વર્ષમાં બે વાર, આપણે અનાજ તથા તેમાંથી બનાવેલ ખોરાક ન ખાવો જોઈએ.	૧૨.	X
૧૩.	શ્રીજી મહારાજ જીવાખાયરના દરબારમાં કથાવાર્તા કરતા હતા.	૧૩.	✓
૧૪.	જૂના જમાનામાં મંદિરનાં ગર્ભગૃહને વીજળી તથા દીવાથી પ્રકાશિત કરવામાં આવતા.	૧૪.	X
૧૫.	તપની માળા એટલે એક પગે ઊભા રહી, બંને હાથ ઊંચા રાખી ૧ માળા ફેરવવી.	૧૫.	✓
૧૬.	શ્રીજી મહારાજે વડોદરામાં ભવ્ય ચણ કર્યો.	૧૬.	X
૧૭.	યોગીજી મહારાજના પિતાનું નામ ભોળાનાથ શર્મા હતું.	૧૭.	X
૧૮.	શાસ્ત્રીજી મહારાજે સારંગપુરનું મંદિર બાંધ્યું.	૧૮.	✓

૧૯. બી.એ.પી.એસ. એટલે બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા.

૧૯.

૨૦. રાજકવિ મટીને લાડુદાનજી શ્રીજી મહારાજના સાધુ બન્યા, પછી તેઓ બ્રહ્માનંદ સ્વામીના નામે ઓળખાયા.

૨૦.

પ્ર.૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ૧ કે ૨ વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૨૦]

૧. બી.એ.પી.એસ.નું આખું નામ શું ?

૪. બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા. (બી.એ.પી.એસ.)

૨. હિમરાજ શાહનું અવસાન થયું તે પહેલાં તેમણે પોતાના પુત્રોને શું કહ્યું ?

૪. હિમરાજ શાહે તેમના પુત્રોને છેલ્લી શિખામણ આપી કે, 'શ્રીજી મહારાજ સર્વોપરિ ભગવાન છે, માટે સત્સંગની ટેક ક્યારેય મૂકવી નહીં.'

૩. જીવનના ચાર પુરુષાર્થ કયા ?

૪. જીવનના ચાર પુરુષાર્થ એટલે ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષ.

૪. પર્વતભાઈને ભગવાન વરાહ અવતારમાં કેવા દેખાતા હશે એવો વિચાર આવ્યો ત્યારે શા માટે મહારાજે તેમને બધા અવતારના દર્શન કરાવ્યા ?

૪. શ્રીજી મહારાજે તેમને બધા અવતાર બતાવ્યાં કારણ કે જો 'આજે પર્વતભાઈને વરાહ અવતાર જોવાની ઈચ્છા થઈ છે, તો કાલે બીજા અવતાર જોવાની ઈચ્છા થશે.'

૫. તપની માળા એટલે શું ?

૪. તપની માળા એટલે એક પગે ઊભા રહી, બંને હાથ ઊંચા રાખી ૧ માળા ફેરવવી.

પ્ર.૪ મુખપાઠ પંક્તિ પૂર્ણ કરો.

[૧૦]

૧. સ્વસ્થાનં ગચ્છ દેવેશ, પુનરાગમનાય ચ.

૪. સ્વસ્થાનં ગચ્છ દેવેશ, પૂજામાદાય મામકીમ્ ।

ઈષ્ટકામ - પ્રસિદ્ધ્યર્થ, પુનરાગમનાય ચ ॥

૨. આપણે તો અક્ષરધામમાં રાખવો.

૪. આપણે તો અક્ષરધામમાં જાવું છે, એવો એક સંકલ્પ રાખવો.

૩. નિત્ય નિત્ય કુટુંબ સહિત તરશે.

૪. નિત્ય નિત્ય નૌતમ લીલા, કરતા અધિનાશી (૨)

અડસઠ તીરથ ચરણે (૨) કોટિ ગયા કાશી... જય

પુરુષોત્તમ પ્રગટનું, જે દર્શન કરશે (૨)

કાળ કર્મથી છૂટી (૨) કુટુંબ સહિત તરશે... જય

૪. સત્ય હિત ને પ્રિય વચન કહેવું નહીં.
૫. સત્ય હિત ને પ્રિય એવું વચન બોલવું. ને ઉપેક્ષારહિત બોલવું, પણ આગ્રહથી વચન કહેવું નહીં.
૬. ઐ સહનાવવતુ શાંતિ: શાંતિ:
૭. ઐ સહનાવવતું, સહ નો ભુનક્તુ,
સહ વીર્ય કરવાવહે ।
તેજસ્વિ નાવધીતમસ્તુ, મા વિદ્વિષાવહે ,
ઐ શાંતિ: શાંતિ: શાંતિ: ॥

પ્ર.૫ નીચેના કોઈપણ એક વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦ થી ૧૨ લીટીમાં)

[૧૦]

૧. ગુણાતીતમાં પ્રગટ (પાઠ નં. ૧૨)
 ૨. સ્વામીબાપાની ઓળખાણ (પાઠ નં. ૧૯)
 ૩. પરોપકારી જીવન. (પાઠ નં. ૨૦)
- (જવાબ માટે યોગ્ય પ્રકરણોનો સંદર્ભ લો.)